

مراسم اختتامیه نخستین رویداد بین المللی سیمرغ در فرهنگ سرای فناوری و رسانه مشهد برگزار شد

تجربه‌ای جدید برای نمایش ظرفیت‌های هنر حماسی

عکس: شهربان فاطمی‌شهرزاد

احد مطوعی- محمد کامران‌آیین اختتامیه نخستین رویداد بین‌المللی «سیمرغ» با حضور هنرمندان، نقالان، شاهنامه خوانان و علاقه‌مندان به فرهنگ و ادبیات حماسی در فرهنگ سرای فناوری و رسانه مشهد برگزار شد؛ رویدادی که طی ۲روز در خانه داروغه، فضا را به صحنه‌ای برای روایت حماسه‌های شاهنامه، طنین صدای نقالان و ضرب رنگ‌های پهلوانی تبدیل کرد. در این مراسم در بخش‌های مختلف، از برگزیدگان و پیشکسوتان این عرصه تجلیل شد.

● ضرورت حضور شاهنامه در عرصه عمومی

در ابتدای مراسم، رئیس کمیسیون توسعه و بهسازی توس شورای اسلامی شهر مشهد، در سخنانی با اشاره به جایگاه والای حکیم ابوالقاسم فردوسی در هویت فرهنگی و تاریخی ایران، بر اهمیت توجه جدی‌تر به ظرفیت‌های فرهنگی منطقه توس و ترویج فرهنگ شاهنامه در جامعه تأکید کرد. به گفته مجید طهوریان عسکری، دستگاه‌های گوناگون با همکاری و هم‌افزایی در تلاش‌اند ظرفیت‌های ارزشمند مرتبط با فردوسی و شاهنامه بیش‌ازپیش معرفی شود و این حرکت فرهنگی بتواند در سطح ملی و حتی فراتر از آن گسترش پیدا کند. وی با بیان اینکه شاهنامه تنها یک اثر ادبی نیست، بلکه بخشی از هویت و حافظه تاریخی ملت ایران به‌شمار می‌رود، افزود: نباید این گنجینه عظیم فرهنگی را صرفاً به برگزاری جلسات تخصصی، همایش‌ها یا جشنواره‌های محدود خلاصه کرد. طهوریان عسکری بیان کرد: مفاهیم عمیق و ارزشمند شاهنامه باید در زندگی عمومی مردم جاری شود و در فضاهای عمومی، برنامه‌های فرهنگی و رسانه‌ای، مدارس و محافل هنری حضور پررنگ‌تری داشته باشد. وی معتقد است زمانی‌می‌توان از ظرفیت واقعی شاهنامه بهره برد که پیام‌های آن به زبان‌های مختلف فرهنگی و هنری برای جامعه بازگو شود و نسل‌های جوان نیز بتوانند با این میراث بزرگ ارتباطی زنده و پویا برقرار کنند. رئیس کمیسیون توسعه و بهسازی توس شورای اسلامی شهر مشهد به اهمیت ادبیات حماسی در شرایط حساس و پربره‌های مهم تاریخی اشاره کرد و گفت: ادبیات حماسی همواره در طول تاریخ ایران نقشی الهام بخش داشته است و می‌تواند در شرایط دشوار نیز روحیه امید، همبستگی و هویت ملی را در میان مردم تقویت کند. طهوریان عسکری در ادامه با اشاره به ظرفیت‌های گسترده برای برگزاری برنامه‌های فرهنگی و هنری مرتبط با شاهنامه، اظهار کرد: در صورت فراهم بودن شرایط کشور، می‌توان با همکاری شهرداری مشهد، مشارکت فعال بخش خصوصی و همچنین با پشتیبانی رسانه ملی، برنامه‌هایی گسترده و انگیزار را در این حوزه طراحی و اجرا کرد.

وی پیشنهاد داد که این برنامه‌ها می‌توانند در قالب رویداد‌های فرهنگی و رسانه‌ای مشابه برنامه‌هایی مانند «محفل» برگزار شوند تا با

● آغاز یک جریان فرهنگی مؤثر

رئیس سازمان فرهنگی و اجتماعی شهرداری مشهد در سخنانی با اشاره به اهمیت برگزاری نخستین رویداد سیمرغ، آن را از تجربه‌های ارزشمند فرهنگی دانست که توانست فضای تازه‌ای برای همدلی، تعامل و نمایش ظرفیت‌های هنری ایجاد کند. جاوید کیانی اظهار کرد: برگزاری این رویداد نشان داد وقتی مجموعه‌ای از افراد متخصص و علاقه‌مند در کنار یکدیگر قرار می‌گیرند، می‌توانند اتفاقی بزرگ را رقم بزنند. به گفته او، رویداد «سیمرغ» در اولین دوره خود توانست توجه بسیاری از هنرمندان، فعالان فرهنگی و علاقه‌مندان به هنر را جلب کند و بستری مناسب برای ارائه آثار و معرفی استعداد‌های گوناگون فراهم آورد. کیانی بیان کرد: چنین رویدادهایی نقش مهمی در تقویت روحیه خلاقیت و انگیزه در میان جوانان و هنرمندان دارند و می‌توانند زمینه‌ساز شکل‌گیری حرکت‌های فرهنگی گسترده‌تری در جامعه باشند. او افزود: برنامه ریزی دقیق، هماهنگی میان بخش‌های

فرود در سکوت

«هفت» و پایان فرسایشی یک‌جاء طلبی بی‌ثمر

● وقفه‌ای که سریال را پیر کرد

اما مهم‌ترین ضربه‌ای که به «هفت» وارد شد، نه‌از ناحیه فیلم‌نامه و اجرا، بلکه ناشی از نحوه پخش آن بود. انتشار این مجموعه بیست قسمتی، حدود دو و نیم سال به طول انجامید، به این نحو که پس از قسمت یازدهم، بدون هیچ توضیح شفافی از سوی عوامل یا پلتفرم، برای مدتی قریب به ۲سال متوقف و در نوروز ۱۴۰۵ از سر گرفته شد. این در حالی بود که ساختار سریال اساساً به شکل ۲ فصل طراحی نشده بود و هم ۲۰ قسمت، یک روایت کاملاً پیوسته و به هم چسبیده را تشکیل می‌دادند. همین وقفه طولانی باعث شد بخش درخورتوجهی از مخاطبان، جزئیات قصه و ویژگی شخصیت‌ها را فراموش کنند و هنگام بازگشت به «هفت» با پلتفرم، از ارتباط برقرار کردن مجدد با جهان اثر ناتوان بمانند.

علاوه بر این، در دور جدید انتشار، سریال کاملاً کهنه، منقضی شده و از دهن افتاده جلوه می‌کرد و همین مسئله، رغبت عمومی برای ادامه تماشا و تغییر برخی جزئیات بود.

● فردوسی زمانه خویش بودن، رسالت هر هنرمند حضور شرکت‌کنندگانی از گروه‌های سنی مختلف در این رویداد نشان داد که هنرهای روایتگری حماسی همچنان در میان نسل‌های جدید مخاطبان و اجراگران خود را دارند و می‌توانند به عنوان بخشی از هویت فرهنگی جامعه ن‌داوم پیدا کنند. داواران رویداد «سیمرغ» نیز با اشاره به کیفیت اجراها و تنوع شرکت‌کنندگان، بر اهمیت برگزاری چنین رویدادهایی برای کشف و معرفی استعداد‌های تازه در حوزه نقالی و شاهنامه خوانی تأکید کردند. در بخشی از بیانیه داواران آمده است: ما، هیئت داواران رویداد سیمرغ، در همه لحظات این رویداد، با نگاهی فراتر از رأی و رتبه به تماشای شما نشستیم. از منظر ما، صحنه این رویداد، میدان کارزاری برای برتری جویی نبود، بلکه «مکتب‌خانه‌ای اصیل» و «کلاسی سراسر آموزه» بود که در آن، پیشکسوت و جوان، با کیمیای تجربه و شور، در هم آمیختند. در این کلاس درس باشکوه، ما به تماشای «ضرب و زنگ» نشستیم و آموختیم که چگونه نطین آهن و پوست، می‌تواند نبض یک تمدن باشد. دانستیم که ضرب آهنگ مرشد، تنها یک موسیقی نیست، بلکه مدار انتظام حماسه است؛ صدایی که به کالبد واژه‌ها، جان و حرکت می‌بخشد. در بخش «نقل معاصر»، شاهد تولد دوباره سنت در کالبد امروز بودیم. ما آموختیم که نقالی، هنری محصور در گذشته نیست؛ بلکه زبانی زنده و پویاست که می‌تواند درد‌های معاصر و روایت‌های امروز انسان را با همان شکوه اساطیری بیان کند. اهمیت نقل معاصر در این بود که به ما یادآور شد: «فردوسی زمانه خویش بودن، رسالت هر هنرمند بیدار است.»

● معرفی برگزیدگان بخش‌های مختلف «سیمرغ» در این مراسم، برگزیدگان بخش‌های مختلف نخستین رویداد سیمرغ معرفی شدند. در بخش ضرب و زنگ، مجتبی قدریری توانست با اجرای خود نظر داواران را جلب و رتبه نخست را کسب کند. در بخش ضرب و زنگ نوجوان نیز ارسلان قدریری به عنوان نفر اول معرفی شد. در بخش شاهنامه خوانی، پویا بازرگان موفق شد در مقام نخست‌راه‌به‌دست آورد و در بخش شاهنامه خوانی کودک نیز حسام الدین معین عنوان برگزیده را کسب کرد. همچنین در بخش نقل معاصر، مصطفی جعفری با اجرای خود توانست رتبه اول را از آن خود کند.

● درخشش نسل جوان در عرصه نقالی

یکی از نکات درخورتوجه این رویداد، حضور فعال کودکان و نوجوانان در بخش‌های رقابتی بود؛ موضوعی که نشان دهنده تداوم و پویایی این هنر در میان نسل‌های تازه است. در بخش نقالی کودک و نوجوان، بهاره اسماعیلی توانست رتبه نخست را کسب کند و در بخش نقالی بزرگ سالان همایونی از مشهد و مسعود شاونگی از اصفهان به عنوان چهره‌های پیشکسوت و تأثیرگذار این حوزه تجلیل شد. این هنرمندان با سال‌ها فعالیت در عرصه نقالی و روایت داستان‌های حماسی، نقش مهمی در زنده نگه داشتن سنت‌های کهن ایرانی داشته‌اند. حضور و تقدیر از این پیشکسوتان در نخستین رویداد سیمرغ، یادآور اهمیت انتقال تجربه و دانش نسل‌های گذشته به نسل جدید هنرمندان بود؛ نسلی که امروز تلاش می‌کند این هنر اصیل را با همان روح حماسی و روایتگری زنده نگه دارد.

را به شدت کاهش داد و باعث شد «هفت»، در بی‌سروصداترین حالت ممکن، به پایان برسد. میخ‌آخر به تابوت «هفت» در قسمت پایانی و جای زده شد که قصه‌ای تودرتو و پرشخصیت، ناگهان در کمتر از ۲۰ دقیقه، سرهم بندی شد. پایان بندی شتاب زده و ناقص این سریال، به قدری مخاطبان شبکه خانگی را گیج کرد که عده‌ای به دنبال قسمت ۲۱ یا خبری از پخش دوم این سریال بودند، در حالی‌که در نظر نمی‌رسد چنین ژانری، با این کیفیت تولید، اساساً ظرفیت ادامه یافتن داشته باشد.

● ستاره‌های بزرگ، شخصیت‌های نیم‌بند

یکی از مهم‌ترین سرمایه‌های «هفت»، ترکیب بازیگرانش بود. حضور هم‌زمان چندین بازیگر با سابقه و مطرح سینمایی می‌توانست نقطه قوت تعیین‌کننده سریال باشد، اما ساختار فیلم‌نامه اجازه نداد هیچ‌کدام از این چهره‌ها فرصت کافی برای درخشش و بالفعل کردن ظرفیت‌های هنری خود پیدا کنند. از همین روی، بازیگران کارکنشده‌ای مثل رضاکیانیان، علی مصفا، پانته‌آ بهرام، هانیه توسلی، امیر جعفری، مهدی فاضلی، مینا ساداتی، نیکی کریمی، بابک حمیدیان و نازنین بیانی نتوانستند تأثیر معناداری بر کلیت اثر بگذارند.

علاوه بر این، تفاوت سطح بازی میان چهره‌های مذکور و بازیگران کمتر شناخته شده، از زمین تا آسمان بود؛ وحن اجرای سریال را دچار نوسان می‌کرد. بازیگرانی همچون محمد امین (تهیه‌کننده‌ای که در بازیگری چندان توانمند نیست، اما بر حضور مقابل دوربین اصرار دارد)، مصطفی قدریری، میسا مولوی، مهدی ساکي (تاریخ‌دان یکی از بازیگرانی است و با داستانی معاصر تلاش کرده است روایتگر توتامان رنج و قدرت زنان و دختران ایرانی باشد. پژمان تیمورتاش متن روایت نسخه نابینایان این سریال را نوشته و بر ضبط آن نظارت کرده است.

اخبار هنری مشهد

اکران ۴ فیلم کوتاه در پاتوق انجمن سینمای جوانان مشهد

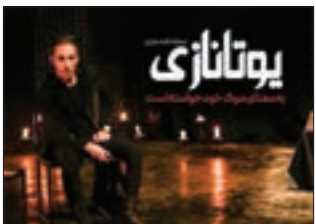

پاتوق فیلم کوتاه انجمن سینمای جوانان مشهد، امروز، شنبه، ۲۰ خرداد، شماره ۵ پردیس مهرکوهسنگی برگزار می‌شود. «بدرود پاریس» اثر

محمدابراهیم شهبازی، «پس از پدر» اثر نوشین معراجی، «تنها کنار هم» اثر امید میرزایی و «درنای بزرگ» اثر میلاد بهشتی اکران می‌شوند. در این پاتوق تاریخ اردشیری، بازیگر تئاتر و فیلم و برگزیده جشنواره استانی خراسان رضوی به بازیگری در فیلم خواهد پرداخت.

تماشاخانه

اجرای «یوتانازی» و «یوتانازی ۲» در مایان

تئاتر «یوتانازی» از چهارشنبه، ۶ خرداد، ساعت ۱۹:۳۰ به نویسندگی آرش خیرآبادی، کارگردانی میترا بابایی و تهیه‌کنندگی محمد طهران در پردیس تئاتر مایان روی صحنه می‌رود.

در این نمایش محمد طهران و میترا بابایی به ایفای نقش می‌پردازند. همچنین نمایش «یوتانازی ۲» هم زمان در همین تماشاخانه اجرا می‌شود.

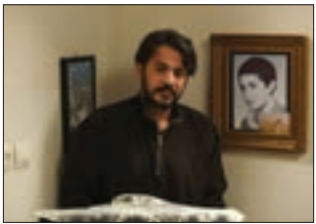
اجرای یک نمایش کافه‌ای در مشهد

نمایش کم‌دی «جمجمه‌ای در کانه مار» به کارگردانی احسان دلدار در ۲نوبت زمانی ۱۷ و ۱۹ در کافه «دل آن» اجرا می‌شود. در این نمایش احسان دلدار، علی دلدار، مریم خرمی، حسام محدث، مهران صدر، مصطفی شفیعی و سبحان جلیلیان ظهور بازی می‌کنند.

چارسوق هنر

اپیزودهای پایانی «اهل ایران» منتشر شد

پخش سریال «اهل ایران» با انتشار اپیزودهای ۱۲ و ۱۴ به پایان رسید. به گزارش خبرگزاری مهر، بخش هفتم و پایانی سریال نمایش خانگی «اهل ایران» که طراح و خالق آن محمد حسین مهدیان است و تهیه‌کنندگی آن را محمد رضا منصوری برعهده دارد، امروز، جمعه، یکم خرداد، منتشر شد. بخش هفتم این اثر که در پلتفرم شیدا منتشر شده، با انتشار ۱۲ اپیزود «توافق» به کارگردانی مهران مهدویان و «حیرانی» به کارگردانی رضا محبی همراه بوده است.

ساخت مستند سینمایی «آیت‌ا... فاطمی‌نیا»

هم‌زمان با چهارمین سالگرد عروج آیت‌ا...سید عبدالله فاطمی‌نیا، پیش تولید مستند بلند سینمایی به کارگردانی مسعود طاهری با هدف بازخوانی زندگی، شخصیت و تأثیر فرهنگی وی آغاز شد. این مستند قصد دارد با بهره‌گیری از اسناد کمتر دیده شده، تصاویر آرشیوی و گفت‌وگوی آیت‌ا...فاطمی‌نیا با شاگردان، پژوهشگران و مخاطبان، تصویری انسانی و چندلایه از جهان فکری و زیست معنوی ایشان ارائه دهد؛ شخصیتی که کلام و منش او برای سال‌ها در میان مخاطبان و در حافظه فرهنگی جامعه ایرانی ماندگار شده است.

اکران برخط مستندی درباره ناصر وحدتی

اکران برخط مستند پرتره «فرزند لیش» به کارگردانی مصطفی فرد آغاز شده است. مستند «فرزند لیش» به زندگی شخصی و هنری ناصر وحدتی، پژوهشگر، نویسنده و خواننده فولکلور گیلان می‌پردازد.

این مستند ۵۴ دقیقه‌ای در سال ۱۴۰۲ تهیه و تولید شده است و پس از اکران در سینماهای منتخب گروه سینمایی «هنر و تجربه» اکنون در پلتفرم هاشور در بخش اکران «هنر و تجربه» قابل مشاهده است.

نسخه ویژه نابینایان سریال «هزار و یک شب» منتشر شد

نسخه ویژه نابینایان سریال «هزار و یک شب» ساخته مصطفی بابایی، با صدای گلاره عباسی در پلتفرم فیلمو منتشر شد. «هزار و یک شب» نام خود را وامدار یکی از مهم‌ترین آثار تاریخی ادبیات جهان است و با داستانی معاصر تلاش کرده است روایتگر توتامان رنج و قدرت زنان و دختران ایرانی باشد. پژمان تیمورتاش متن روایت نسخه نابینایان این سریال را نوشته و بر ضبط آن نظارت کرده است.